

กระทู้ถามที่ ๘๐๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ปัญหาการพักอาศัยของบุคคลเร่ร่อนในพื้นที่สาธารณะ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากมีประชากรจำนวนมากในพื้นที่เขตตอนเมืองร้องเรียนว่ามีบุคคลไร้บ้าน บุคคลวิกลจริต เด็กผู้ยากไร้ อาศัยอยู่ในพื้นที่สาธารณะ ตามสถานีรถไฟ และริมถนน ซึ่งอาจเกิดเหตุอันตรายได้ โดยได้ดำเนินการส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไปยังหน่วยงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หลายครั้งแล้ว แต่ปรากฏว่าไม่มีหน่วยงานใดลงมาดูแลรับผิดชอบและจัดการปัญหาดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือหน่วยงานในกำกับมีแนวทางการแก้ไขปัญหาช่วยเหลือบุคคลไร้บ้าน บุคคลวิกลจริต เด็กผู้ยากไร้ในเขตตอนเมือง กรุงเทพมหานคร อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบในกำกับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ประสานหน่วยงานอื่นให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในระยะสั้นเป็นการเฉพาะและในระยะยาวอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เอกภร อุดมอำนวย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๘๐๗ ร.

ของ นายเอกราช อุดมอำนวย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กรุงเทพมหานคร
เรื่อง ปัญหาการพักอาศัยของบุคคลไร้บ้านในพื้นที่สาธารณะ

ข้าพเจ้า นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือหน่วยงานในกำกับ
มีแนวทางการแก้ไขปัญหาช่วยเหลือบุคคลไร้บ้าน บุคคลวิกลจริต เด็กผู้ยากไร้ในเขตดอนเมือง
กรุงเทพมหานคร อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเรียนว่า
มีข้อเท็จจริงและแนวทางการแก้ไขปัญหาช่วยเหลือกรณีดังกล่าว โดยการตรวจสอบในระบบรับเรื่องราวร้องทุกข์
ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในพื้นที่เขตดอนเมือง
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. มีการรับแจ้งขอความช่วยเหลือกรณีคนไร้ที่พึ่ง จำนวน ๒๑ กรณี และกรณีเด็กยากไร้
หรือเด็กในครอบครัวที่มีฐานะยากจน จำนวน ๕ กรณี ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือกรณีดังกล่าวตามภารกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ การให้ความช่วยเหลือกรณีคนไร้ที่พึ่ง ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการคุ้มครอง
คนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีศูนย์คุ้มครอง
คนไร้ที่พึ่งจังหวัด และสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

๑.๒ การให้ความช่วยเหลือกรณีเด็กยากไร้ หรือเด็กในครอบครัวที่มีฐานะยากจน
ดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๓ การสงเคราะห์เด็ก
และกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ใน
ความปกครองดูแล พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งในส่วนกลางรับผิดชอบโดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน ในการจัดให้เด็ก
ได้รับความช่วยเหลือ การสงเคราะห์ และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิอย่างรอบด้าน อาทิ การเข้าถึงสิทธิ
และสวัสดิการของภาครัฐ ความเป็นอยู่ เครื่องอุปโภคบริโภค หรือสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีพ สุขภาพ
การศึกษา และการได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมจากครอบครัว

๒. มีการรับแจ้งขอความช่วยเหลือกรณีผู้ป่วยจิตเวช จำนวน ๔ กรณี ดำเนินการ
ตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยการประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่เขตดอนเมือง
เพื่อระงับเหตุ และควบคุมตัวบุคคลเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำถามข้อที่ ๒ หน่วยงานที่รับผิดชอบในกำกับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ ได้ประสานหน่วยงานอื่นให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในระยะสั้นเป็นการเฉพาะและ
ในระยะยาวอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในระยะสั้นเป็นการเฉพาะและในระยะยาว เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๑. การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประเด็นคนไร้ที่พึ่ง

๑.๑ นโยบายเร่งด่วน ด้านการจัดจุดบริการเพื่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคนไร้บ้านในพื้นที่สาธารณะ (Drop in for Homeless) ซึ่งเป็นนโยบายที่มุ่งสร้างการเข้าถึงให้กับกลุ่มเป้าหมาย ให้ได้รับบริการขั้นพื้นฐาน และรับรู้ข้อมูลปัญหาที่จะนำไปสู่การบูรณาการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ นโยบายด้านที่อยู่อาศัย

๑) ยกระดับสถานรองรับกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะการยกระดับด้านการฟื้นฟู โดยบูรณาการร่วมกับกรมสุขภาพจิต

๒) โมเดล ห้องเช่าคนละครึ่ง ที่พึ่งคนไร้บ้าน นำร่องการปรับรูปแบบบริการด้านที่อยู่อาศัย จากการสงเคราะห์สู่การพึ่งพาตนเอง ซึ่งอิงระบบประกันสังคม (Social Insurance) มาประยุกต์ โดยคนไร้บ้านจะจ่ายค่าเช่าห้อง ร้อยละ ๕๐ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะสมทบอีกร้อยละ ๕๐ โดยไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท ต่อเดือน ระยะเวลา ๑๒ เดือน มีเงื่อนไข คือคนไร้บ้านต้องมีงานทำ มีรายได้ มีศักยภาพเพียงพอในการไปทำงาน และสุขภาพแข็งแรง

๒. แผนดำเนินการ

๒.๑ ระยะสั้น

๑) แผนการรองรับด้านที่อยู่อาศัย พักพิงชั่วคราวและสวัสดิการที่มีอยู่ตามมุมเมือง เช่น เขตธนบุรี เขตสายไหม เขตอ่อนนุช หรือเขตห้วยขวาง เป็นต้น แต่สถานที่พักพิงนี้จะตั้งอยู่ห่างไกลจากแหล่งงาน ซึ่งต้องวางแผนจัดการบริการด้านอาชีพรองรับด้วย

๒) การสำรวจข้อมูลเชิงลึก ซึ่งเป็นผลมาจากการเจมนับคนไร้บ้าน และการสำรวจคนขอทาน ซึ่งได้ทราบจำนวนแต่ยังไม่ทราบปัญหา/ความต้องการ และปัญหาที่แท้จริง ซึ่งหากทราบข้อมูลดังกล่าวจะมีการดำเนินการเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด มีฐานข้อมูลความต้องการนำไปสู่การช่วยเหลือ จัดสรรทรัพยากร และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้ขับเคลื่อนบูรณาการร่วมกับกรุงเทพมหานคร โดยมีแผนระยะเร่งด่วน ๑ ปี เพื่อมุ่งให้ความคุ้มครองกลุ่มเป้าหมายผู้ทำการขอทานและคนไร้ที่พึ่ง โดยกรุงเทพมหานครจะดำเนินการเปิดบ้านอิมใจ รองรับกลุ่มคนไร้บ้าน กลุ่มเปราะบางต่าง ๆ ให้ได้มีที่พักพิงชั่วคราว เพื่อตั้งต้นดำเนินชีวิตและเข้าถึงสิทธิของคนไร้ที่พึ่ง ในส่วนของผู้ทำการขอทานได้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลการให้ทานที่ถูกต้อง และรณรงค์เรื่องการขอทานผิดกฎหมาย

๒.๒ แผนระยะกลาง และระยะยาว

๑) กรณีคนไร้บ้านที่ไม่ใช่สัญชาติไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบหลักฐานการเข้าเมือง สอบถามปัญหา/ความต้องการ และประสานสถานทูต หรือผลักดันกลับประเทศต้นทางต่อไป

๒) การสร้างมาตรการและระบบด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งกรุงเทพมหานคร กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์) กระทรวงแรงงาน หรือมูลนิธิต่าง ๆ รวมทั้งสถานประกอบการ เพื่อเชื่อมระบบ ตั้งแต่การดูแล พื้นฟู สวัสดิการ จัดหางาน การอยู่อาศัย อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด